

UKENS UTFORDRING NØ6, LØSNING:

(a) Vi refererer til Teorem 1, s. 497. La oss anta at f er slik at forutsetningene i 1. del av teoremet er oppfylt. Vi har:

$$x = f(\theta) \cos \theta, \quad y = f(\theta) \sin \theta$$

$$\frac{dx}{d\theta} = f'(\theta) \cos \theta - f(\theta) \sin \theta$$

$$\frac{dy}{d\theta} = f'(\theta) \sin \theta + f(\theta) \cos \theta$$

Vi har da at stigningstallet til tangenten til kurven blir:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{f'(\theta) \sin \theta + f(\theta) \cos \theta}{f'(\theta) \cos \theta - f(\theta) \sin \theta} = \frac{f(\theta)/f'(\theta) + \tan \theta}{1 - \frac{f(\theta)}{f'(\theta)} \tan \theta}$$

Vi vet også at dette stigningstallet er lik $\tan \theta_t$ (se figuren!)

NB! Det oppgitte uttrykket er beklagningsvis lik stigningstallet $-\frac{dx}{dy}$ - se 2. del av Teorem 1!

(b) Fra figuren ser vi også at

$$\theta_t = \theta - \psi$$

eller $\psi = \theta - \theta_t$. Dette gir:

$$\tan \psi = \frac{\tan \theta - \tan \theta_t}{1 + \tan \theta \cdot \tan \theta_t} \quad \left(\begin{array}{l} \text{Velkjent formel} \\ \text{for } \tan(\alpha - \beta) \end{array} \right)$$

$$\begin{aligned} \text{fra (a)} \\ &= \frac{\tan \theta - (f(\theta)/f'(\theta) + \tan \theta) / (1 - \frac{f(\theta)}{f'(\theta)} \tan \theta)}{1 + \tan \theta (f(\theta)/f'(\theta) + \tan \theta) / (1 - \frac{f(\theta)}{f'(\theta)} \tan \theta)} \end{aligned}$$

$$= \frac{\cancel{\tan \theta} - \frac{f(\theta)}{f'(\theta)} \tan^2 \theta - f(\theta)/f'(\theta) - \cancel{\tan \theta}}{1 - \cancel{\frac{f(\theta)}{f'(\theta)} \tan \theta} + \frac{f(\theta)}{f'(\theta)} \tan \theta + \tan^2 \theta}$$

$$= -\frac{f(\theta)}{f'(\theta)} (1 + \tan^2 \theta) / (1 + \tan^2 \theta) = -\frac{f(\theta)}{f'(\theta)}$$

(Beklager at minus-tegnet manglet i oppgaven! Boken (s. 512) ser på supplementvinkelen $\pi - \psi$.)